

ÚVODNÍ POZNÁMKA

V informaci je uveden souhrnný přehled o pohybu cenových hladin spotřebitelské sféry.

V roce 2023 proběhla revize váhového systému. Váhy jsou od ledna roku 2024 zaktualizovány na základě výdajů domácností statistiky národních účtů. Primárně vycházejí z výdajů roku 2022 a jsou modifikovány odhadem výdajů roku 2023. Váhy pro detailní cenové reprezentanty jsou zaktualizovány dle údajů statistiky rodinných účtů doplněných o další dostupné zdroje a šetření. Od ledna roku 2024 jsou publikované cenové indexy vypočteny podle nových revidovaných indexních schémat.

Od ledna 2018 jsou detailní indexy spotřebitelských cen počítány na základě klasifikace ECOICOP (evropská klasifikace individuální spotřeby podle účelu), která zavedla do spotřebního koše podrobnější členění. K této změně došlo dle nařízení Evropského parlamentu a Rady EU 2016/792. Struktura publikovaných indexů zůstala zachována.

Od ledna 2024 došlo u cenových indexů ke změně cenového referenčního období z prosince 2021 na prosinec 2023. Nově vypočítávané indexy o základu prosinec 2023 = 100 jsou na všech úrovních členění spotřebního koše řetězeny ke stávající bazické časové řadě indexů o základu průměr roku 2015 = 100. Tím je zajištěno pokračování této časové řady, ze které jsou následně počítány indexy k dalším základům (předchozí měsíc = 100, stejné období předchozího roku = 100 a index klouzavých průměrů za posledních 12 měsíců k průměru 12 předcházejících měsíců).

Ceny jednotlivých druhů zboží a služeb jsou zjišťovány měsíčně, přičemž v současné době můžeme rozlišit 3 základní způsoby sběru dat – terénní šetření, centrální ceny a scanner data. Ceny šetřené místním cenovým zjišťováním jsou zjišťovány přímo ve vybraných prodejnách a provozovnách služeb (cca 8500), terénními pracovníky ČSÚ ve 35 vybraných okresech v celém Česku a hl. m. Praze. Centrálně sledované ceny jsou např. ceny stejné pro celou ČR, průměrné ceny zjistitelné z různých výkazů, ceny zjišťované z internetu. Scanner data jsou data z pokladen maloobchodních řetězců, k jejich postupné implementaci do výpočtu inflace dochází od roku 2019.

Detailnější informace o zjišťování spotřebitelských cen a výpočtech příslušných indexů jsou k dispozici v Metodické příručce indexů spotřebitelských cen na webu ČSÚ: [Inflace, míra inflace – Metodika](#)

Cenové indexy jsou vypočítávány na základě zjištěných cen za výběrové soubory reprezentantů a vybrané zpravodajské jednotky agregací jednoduchých indexů cen reprezentantů do úhrnu pomocí výpočetního vzorce typu Laspeyres v modifikované podobě.

$$I = \frac{\sum p_1 * p_0 q_0}{\sum p_0 q_0} * 100$$

p_1 = cena zboží (služby) ve sledovaném (běžném) období

p_0 = cena zboží (služby) v základním období

$p_0 \cdot q_0$ = stálá váha - výdaje domácností za zboží (službu) v základním období